

V pričakovanju novega leta

Kmalu bo novo leto. Z njim novoletna jelka. In mnogo, mnoge želja, velikih in majhnih, iskrenih in ne.

Novega leta sem se vedno veselila. Veselim se ga tudi letos. Se pol meseca in novoletna jelka bo tu. Spominjali se bomo vseh dogodivščin, velikih, lepih, žalostnih.

Mnogo ljudi pa ne bo čutilo tega veselja. Ti so revni, v bornih kočah. V Posočju jih je prizadel potres. Ne, ti ne bodo mislili na novo leto. Vsaj veselo ne. Spomnili se bodo leta 1976, ki jim je prineslo toliko gorja. Morda bo mnogo ljudi še zmrzovalo v prikolicah, saj letošnji december ni topel.

Seveda pa ne bomo imeli le mračnih spominov. Z radostjo v srcu se bodo spominjali vseh ljudi, ki so jim pomagali. Pomagajo jim še zdaj in pomagali jim bodo, dokler ne bo vsak našel toplega doma. Toda, kdaj bo to?

Spominjam se lanskega Novega leta. Preživela sem ga v Kranjski gori. Smučali smo se. Nič novoletne jelke. Ko sem se zbudila, kar nisem mogla verjeti, da je že mimo. Pa je bilo. Zavedla sem se, kako hitro teče čas.

Upam, da bom letos doma. Pred očmi se mi bo razgrnila knjiga vseh dogodkov. Ob novem letu želim vsem ljudem topel dom in da bi ne bilo več lakote na svetu.

NINA JUSTIN
6. a OŠ P. Voranc

Tudi letos bo lepo

Kmalu nas bo zapustilo staro leto. Prišlo pa bo novo — mlado leto. Vsi ga vneto pričakujemo.

Vsi tudi upamo, da bo naslednje leto boljše. Seveda pa se prav otroci najbolj veselimo teh praznikov. Kako lepo je z mamico ali očkom izbirati okraske za novoletno jelko. In tudi dedek Mraz ni kar tako.

Očka in mamica se nekaj dni pred tem sumljivo sukata okoli mene. Seveda bi rada zvedela, kaj si želim. Zdaj si zaželim to, potem se domislim nekaj čisto drugega. Tudi dedek Mraz je zelo muhast. Prinese mi to, kar najmanj pričakujem.

Nekaj dni pred novim letom pa se pri nas zgodi vsako leto nekaj posebnega. Mamica odide v drvarnico in od tam prinese nekaj v polivinilu. Vsi vemo, kaj je notri, vendar opazujemo, kakor da pričakujemo »develo čudo«. Potem očka tisto zadevo nazadnje le odvijemo in na naše razočaranje je notri še vedno pred leti kupljena umetna novoletna jelka.

Postavimo jo v sobo. Z mamico jo zelo previdno okrasiva z lepimi okraski. Brat jo nato ovije še v lučke. Še umetni sneg in — jelka je gotova. Vsi jo občudujemo.

Za novo leto pa se tudi obdarimo. Seveda so to le malenkosti, vendar smo jih vsi veseli. Tudi letos sem že začela razmišljati o tem. Mamici bom podarila lepo ruto, bratu pa teniško žogico, ki si jo že dolgo želi. Kaj bom podarila očku, še ne vem. Najbolj me seveda zanima, kaj bom dobila jaz.

Lansko leto smo se imeli zelo lepo. Upam, da bo letos še lepše in prijetnejše.

JASNA PLEČNIK, 6. r.
OŠ P. Voranc

Pionirji izpolnili naloge

Vsi pionirski odredi v občini Ljubljana-Center so lani sodelovali v akciji zbiranja sredstev za vrstnike v Vietnamu. Odposlali so 79 kompletnih šolskih torbic, prodali pa so tudi zelo veliko značk.

Ta čas se je končalo tudi dveletno obdobje Jugoslovanskih pionirskih iger, ki je potekalo pod naslovom »Naša domovina pod svobodnim soncem«. Vsi pionirji so izpolnili 10 obveznih nalog. Vsi pionirski odredi iz vseh osnovnih šol Centra pa so se tudi prizadevno vključili v akcijo za izvedbo samoprispevka; na Zvezo prijateljev mladine, ki je za to priložnost razpisala tekmovanje na temo »Zakaj bosta moja mamica in očka spet glasovala za samoprispevek«, so poslali dobre spise in domiselne likovne izdelke.

Ob zaključku vseh treh omejenih akcij in hkrati v »Tednu pionirske solidarnosti« je bilo 14. decembra v prostorih skupščine občine Center srečanje vseh predstavnikov pionirskih odredov v občini Center, njihovih mentorjev in ravnateljev šol. Na priložnostni pogostitvi je predsednik skupščine občine Center inž. Hugo Keržan vsem najboljšim podelil nagrade in priznanja. Vsak pionirski odred tako ob tej priložnosti k svojim do sedaj doseženim priznanjem — nagradam za uspehe prilaga še knjigo »Dražgoška bitka«, ki jim jo je izročil Vladimir Šenk, predsednik občinske konference Zveze prijateljev mladine.

Slovesnosti se je med drugimi udeležil tudi predsednik občinske konference SZDL Vojko Novak. Srečanje, ki je potekalo v prijetnem, sproščnem razpoloženju so zaključili z dogovorom, da se bodo prizadevali pionirji iz Centra tudi v prihodnje vključevati v take in podobne akcije, ki jih razpisuje Zveza prijateljev mladine.

D. B.

O nujnosti hitrejšega ustavnega preoblikovanja krajevnih skupnosti, v smislu resničnih in najbližjih skupnosti delavcev in občanov, je bilo v minulem letu dosti napisanega, povedanega in tudi storjenega. Zbliževanje ljudi in utrjevanje dobrih odnosov odpravljanje odtujenosti, organiziranje in razvijanje raznih oblik družbenega in družabnega življenja, aktivira vedno širši krog ljudi in odkriva nove potrebe, ki so jih delavci in občani sposobni in pripravljeni sami in združeni zadovoljevati, da bi jim bilo boljše, da bi se v kraju bivanja dejansko dobro počutili, in da bi tako tudi krajevna skupnost vsak dan bolj prispevala svoj delež v veliki bitki za večjo produktivnost.

V novo leto vstopamo tudi v tem pogledu boljše organizirani. Zakona o združenem delu in planiranju omogočata, da v marsičem spremenimo naše dosedanje pojmovanje krajevnih skupnosti, ki postaja s svojo vlogo in dejavnostjo vedno bolj sestavni del združenega dela. Pri tem je gotovo najpomembnejše, da delavec v svoji temeljni organizaciji združene-

tako sodelovanje krajevnih skupnosti, temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti pri opredeljevanju in izvajanju programov v krajevnih skupnostih, bo v mnogočem razrešilo tudi vprašanja financiranja posameznih nalog iz programov. Avtomatizem pri zbiranju sredstev na število zaposlenih kot tudi pritiske na proračunska sredstva bo moralo zamenjati povezovanje in sporazumevanje med krajevnimi skupnostjo, organizacijami združenega dela oziroma samoupravnimi interesnimi skupnostmi ter solidarnost.

Tudi zato, da odločanje ne bo odtujeno delavcem in občanom, bomo morali še precej storiti. Zadnje izkušnje ob pripravah na referendum za samoprispevek so potrdile pravilnost naše usmerjenosti in zahteve delavcev ter občanov, da ustanovijo terenske odbore SZDL, in da jih skupaj s hišnimi sveti, zbori stanovalcev in drugimi oblikami organiziranosti povežemo v učinkovit sistem najširšega samoupravnega odločanja prebivalcev v krajevni skupnosti in preko dele-

Potrebni bodo odločnejši koraki

ga dela neposredno odloča o delu in sadovih svojega dela, o celotnem dohodku in o zadovoljevanju vseh svojih skupnih in osebnih potreb, tudi tistih, ki jih skupaj z drugimi delavci in občani uresničuje v krajevni skupnosti. To pa so vprašanja šolstva, zdravstva, kulture, telesne kulture, socialne politike stanovanjske politike varstva otrok, zaposlovanja, kadrovske politike, družbenopolitičnega izobraževanja, urejanja okolja in varstva narave, postopne gradnje in urejanje družbenih centrov, skrb za družbeno samozaščito in ljudsko obrambo in druga.

Razumljivo je zato, da bomo morali veliko naporov usmeriti v ustrezno planiranje. Programi za uresničevanje skupnih nalog ne morejo več izhajati le iz dogovorov na zborih občanov v krajevni skupnosti, temveč tudi iz dogovorov na zborih delavcev v temeljnih organizacijah združenega dela in ob udeležbi delavcev, ki v krajevni skupnosti želijo in morajo uresničevati svoje življenjske potrebe in interese.

Programi krajevnih skupnosti bodo le tako dobivali nove razsežnosti in kvaliteto. To pa zahteva nov in boljši pristop k evidentiranju posameznih interesov, njihovo usklajevanje, oblikovanje programov, soočene te programov s programi drugih krajevnih skupnosti, s srednjeročnim načrtom razvoja v občini in mestu, z načrti temeljnih organizacij združenega dela in samoupravnih interesnih skupnosti, stalno dopolnjevanje, ustreznejše informiranje in zlasti učinkovito pomoč strokovnih in posebej planskih služb.

Za krajevne skupnosti v mestih, kjer so njihovi delavci zaposleni v mnogih in različnih organizacijah združenega dela, skupaj z delavci iz več krajevnih skupnosti, je to marsikdaj zapleten postopek, vendar ne nerazrešljiv. Razprave o programih posamezne krajevnih skupnosti pa bodo tu moralne že v prihodnjem letu skupaj z drugimi samoupravnimi in družbenopolitičnimi dejavniki odigrati pomembno vlogo.

B. Pogačnik

Turizem je tudi pozimi

O turizmu največ govorimo poleti, ko gremo na morje oziroma še več, ko se večkrat nezadovoljni vračamo z dopusta, potem pa postane vsa stvar skorajda nezanimiva vse do zime, ko turistični delavci gledajo v nebo in prosijo za sneg. Na žalost je tako razmišljanje vse preveč razširjeno in se običajno konča s sklepom — bo že nekako, kar pa je premalo posebno še, če se zavedamo, da je turizem izredno pomembna gospodarska dejavnost, ki je uvrščena med panoge, ki bodo v prihodnjem obdobju imele prednost ali prioriteto pri razvoju.

Ce bi vprašali turistične in gostinske delavce, kako je z njihovo dejavnostjo, bi izvedeli da je vse v najlepšem redu, nekaterih malenkosti, kot so ukinitve beneficiranih obresti, naraščajoči stroški in pomanjkanje gostov, ki sicer ni kronično, je pa simbolično. Po drugi strani pa bi tečni turisti in pikri novinarji poizkušali dokazati, da je naš turizem neprilagodljiv, samozadovoljen in v nekaterih primerih celo nejugoslovanski in skorajda slab.

In kot ima vsaka medalja vsaj dve plati, tako je tudi z našim turizmom, ki sicer ni tako slab, kot trdijo nekateri, ima pa vrsto napak. Na žalost je namreč pri nas v turizmu še vedno najbolj pomemben dejavnik vreme, od katerega zavisi uspešna ali neuspešna sezona. Namesto da bi se turistični delavci trudili in zmanjšali ta dejavnik tako, da bi gostom ponudili razvedrilo, zabavo, boljše postrežbo, domačnost in izkoristili vse možnosti, ki so na razpolago, raje tarnajo nad vremenom in gledajo

kdaj bo posijalo sonce, oziroma kdaj bo začelo snežiti.

Morda je za tako miselnost kriva tudi naša turistična ponudba, ki temelji na polnih penzionih in tako verjetno premissljuje turistični delavci — gostu, ki je sit in naspan res ni mogoče ničesar več ponuditi. Sportni rekviziti so tako in tako v večji meri namenjeni osebju, klubski prostori prinašajo izgubo in je še najbolj smotno, če so zaklenjeni, za kulturne prireditve pa nihče ne vpraša. Tako gostje po treh ali štirih dneh, ko vreme ni ravno tako kot na prospektu odidejo, turistični delavci pa morajo ostati.

Letošnja turistična bera je slaba kot smo pričakovali, ne sicer toliko po obsegu priliva deviz kot v številu gostov, ki niso prihajali k nam v takem številu kot prejšnja leta. Mednarodne raziskave so med drugim pokazale, da so se šele leto nazaj pokazale v turizmu posledice krize, ki je pred dvema letoma prizadela Zahodno Evropo, vendar je to le del resnice, kajti številni turisti so se že preusmerili v druge gržave. V sedanjem času vedno več dežel se usmerja v razvoj turizma in tako je bitka za goste vsak dan težja.

Podatki kažejo, da skoraj 80 odst. vsega turističnega prometa odpade na obdobje treh mesecev, ko je polna sezona. Ze samo to dejstvo pa zgovorno priča o hiši jugoslovanskega turizma, ki je še vedno pretežno sezonski. Poleti v polne hotele ni mogoče strpati še večjega števila gostov, izven sezone pa vsi ti veliki objekti in del osebja mirujejo in požirajo dohodek, ki se je nabral v sezo-

ni, medtem ko osamelim gostje le s težavo priključijo natakarkarja. Predvsem sami turistični delavci bi se morali zavedati, da je izvensezonski gost zelo pomemben in bi si morali prizadevati za podaljšanje sezone. Pri tem pa je izredno pomembna dohodkovna povezanost vseh turističnih in drugih dejavnikov, ki skupno predstavljajo neko celovito turistično ponudbo. Kot primer nepovezanosti, zlasti dohodkovne, so žičnice, ki so v večini primerov samostojne in delujejo kot transportna podjetja, dejansko pa prav žičnice, posebno v zimskem turizmu v veliki meri prispevajo k vrednotenju gostinskih oziroma v širšem smislu, turističnih uslug. Rezultat take nepovezanosti pa je, da žičnice poslujejo z izgubo, medtem ko posluje gostinstvo z ostankom dohodka. Vprašanje je, kdo bi poznal Kranjsko goro, Vogel ali Golte, če ne bi bilo žičnic?

Vendar pa je to le primer, saj v turistični ponudbi sodelujejo prav vsi: od privatnega slaščičarja, disc jockeya, avtobusnih sprevodnikov, trgovcev in kulturnikov do slehernega občana, ki je lahko s tujcem prijazen ali pa ne. In čeprav so vsi tako ali drugače vsaj deloma odvisni od celotnega turističnega priliva pa se vse preračunajo le k svojim drobnim, kratkoročnim računnicam.

Turizem danes ni več le hotel A ali B kategorije temveč je postal trdno povezana celota in mora biti zato tudi organiziran na enak način. Prav tako turizem ne more biti le sezonska dejavnost temveč dejavnost skozi vse leto.

gatov v višjih ravneh odločanja. V tem smislu je potrebno med drugim dopolniti tudi sedanje statute krajevnih skupnosti.

Nemogoče je ob tem zapisu prezreti pomembno vlogo različnih strokovnih služb, ki se morajo obrniti k temeljnim organizacijam združenega dela in h krajevnim skupnostim. Ta kriterij bo moral postati odločujoč pri verifikaciji vseh programov načrtovanja in financiranja, istočasno pa zagotovilo, da bo delavec in občan s svojimi interesi prisoten v vsem družbenem snovanju, delu in življenju sploh.

Pri vsem tem postaja vedno bolj nepogrešljivo in pomembno delovanje družbenopolitičnih organizacij ter društev v okviru Socialistične zveze pri osveščanju, organiziranju in mobiliziranju delavcev in občanov za uresničevanje nadaljnjih interesov delavskega razreda v vseh sredinah. Priznati moramo, da smo bili doslej bolj uspešni pri akcijah in dejavnostih v krajevnih skupnostih, manj pa uveljavljanju vpliva krajevnih skupnosti pri sprejemanju odločitev v občini in mestu ter pri zagotavljanju pogojev za uspešno delovanje delegacij.

Za vsestransko delovanje krajevnih skupnosti je nepogrešljiva prisotnost mladine in mladih delavcev tako v proizvodnji kot drugih različnih področjih našega družbenega življenja. Svoje strokovno znanje lahko v veliki večini najboljše in najširše preverijo v krajevni skupnosti in ji s tem pomagajo k celovitejšemu življenju. Delavci in občani pa jim bodo njihovo pripravljenost znali vračati, ko jim bodo zaupali vedno bolj odgovorne dolžnosti v družbi, saj jih bodo dobro poznali in vedeli, da tudi poznajo njihove interese in da jih bodo pripravljeno uresničevati v širši družbeni skupnosti. Graditev samoupravnih socialističnih društev zahteva prispevek slehernega izmed nas, saj so tudi sadovi skupnih naporov, namenjeni vsem.

J. S.